

Anestezie locală pentru operația dumneavoastră la ochi

Această broșură explică la ce să vă așteptați atunci când suferiți o operație la ochi sub anestezie locală. Broșura a fost scrisă de către anesteziști, în colaborare cu pacienți și reprezentanți ai acestora din urmă.

Anestezia locală pentru operația la ochi

Un anesthetic local reprezintă un tip de medicație care previne apariția durerilor. În cazul operației la ochi, anestezia se poate administra sub formă de **picături oftalmice** și/sau **injecții**. După ce v-a fost administrată anestezia locală, veți rămâne în continuare treaz și conștient de ceea ce vi se întâmplă. Scopul anesteziei este să nu simțiți nici un fel de durere în timpul intervenției.

Care sunt avantajele anesteziei locale?

Anestezia locală este utilizată cu succes pentru a preveni durerea care poate să apară în timpul unei operații la ochi. De asemenea:

- calmează durerea de după operație, timp de câteva ore
- prezintă de obicei, mai puține riscuri și efecte secundare decât o anestezie generală, mai ales dacă sunteți în vârstă
- ajută la o recuperare rapidă după operație, astfel încât să puteți merge acasă în aceeași zi
- vă permite să vă luați medicamentele pe care le luați în mod normal
- vă permite să mâncați și să beți, spre deosebire de anestezia generală. Personalul spitalului vă poate sfătui în această privință.

Aș prefera anestezia generală; pot alege eu varianta de anestezie pe care o doresc?

- Da. Nu vom începe operația decât atunci când ați înțeles și sunteți de acord cu modul în care a fost planificată intervenția dumneavoastră.
- Dacă preferați anestezia generală, ar trebui să discutați acest aspect cu anestezistul sau cu chirurgul dumneavoastră cât mai curând posibil. Din motive medicale, anestezia generală s-ar putea să nu fie recomandată. Pentru o operație cu anestezie generală s-ar putea să așteptați mai mult, deoarece listele de așteptare pentru o astfel de operație sunt mai lungi. Există și spitale care nu efectuează operații sub anestezie generală.

Cum se administrează anestezicul local?

Există două tipuri de anestezie locală:

- unele operații pot fi efectuate aplicând picături oftalmice care amortează ochiul. Injecțiile nu sunt necesare. Chirurgul dumneavoastră vă va comunica dacă această anestezie este indicată pentru tipul de operație pe care îl veți avea
- multe dintre operații necesită injectarea unui anestezic local. Printre acestea se numără și operații în cadrul cărora ochiul nu are voie să se miște deloc, precum operațiile pe retină. Prima dată se aplică picături pentru a amorți suprafața ochiului. Apoi se injectează anestezicul în apropierea ochiului (nu se injectează în ochi).

Injecția cu anestezic local este dureroasă?

Acest lucru depinde de fiecare persoană în parte. Înaintea injecției, se aplică picături oftalmice cu anestezic care amortează suprafața ochiului și ajută pacientul să nu simtă durere. Pentru injecția cu anestezic local se utilizează un ac subțire care poate da o senzație de înțepătură sau presiune dar care durează mai puțin de un minut.

Oricine poate beneficia de anestezie locală în cadrul unei operații la ochi?

Nu. Pentru a avea parte de o operație la ochi sub anestezie locală, în deplină siguranță, trebuie să îndepliniți următoarele condiții:

- să puteți sta întins și liniștit timp de 45-60 de minute
- să puteți urma un set de instrucțiuni simple.

Anestezicul local nu este recomandat în următoarele cazuri:

- dacă sunteți alergic la anestezicele locale
- dacă nu puteți sta culcat o perioadă de timp
- dacă vă este dificil sau imposibil să nu vă mișcați, de ex. dacă aveți boala Parkinson
- dacă vă este greu să vă amintiți ceea ce vi se întâmplă, de ex. dacă aveți demență moderată
- dacă aveți o tuse pe care nu o puteți controla
- dacă aveți probleme grave de auz
- dacă vă este dificil să înțelegeți ceea ce vi se spune
- dacă aveți o formă severă de claustrofobie.

Dacă aveți una dintre problemele enumerate mai sus, chirurgul dumneavoastră se va sfătui cu anestezistul în privința opțiunilor de anestezie pe care le aveți, iar anestezia generală va fi luată în considerare.

Cine administrează anestezia locală?

Atât anesteziștii cât și chirurgii oftalmologi au competența de a administra anestezia locală.

Pot apărea complicații după administrarea anesteziei locale?

Anestezia locală pentru operațiile la ochi reprezintă una dintre cele mai sigure metode de anestezie pentru majoritatea persoanelor. Câteodată pot apărea vânătăi sau echimoze după administrarea injecției, datorită deteriorării unui vas mic de sânge din zona ochilor. Acest lucru nu este periculos, însă aspectul poate fi unul neplăcut, iar vindecarea durează aproximativ o săptămână. Acest lucru se întâmplă mai des la persoanele care iau aspirină sau alte medicamente anticoagulante.

În cazuri rare, sângerarea provocată de injecție poate cauza probleme în jurul ochiului. În acest caz, chirurgul dumneavoastră ar putea decide ca operația să fie reprogramată într-o altă zi.

Complicații grave

Riscul deteriorării majore a ochiului cu afectarea vederii, a vaselor de sânge sau a mușchilor ochiului este de 1 la 5000 sau chiar mai rar (adică doar 1 pacient din 5000 de pacienți tratați suferă complicații grave). În cazuri rare, anestezia poate avea consecințe grave asupra inimii sau asupra respirației. Anestezistul și chirurgul dumneavoastră vă pot oferi mai multe informații despre aceste complicații.

Înainte de operație

Puteți face mai multe lucruri pentru a vă pregăti pentru intervenția chirurgicală și perioada de recuperare.

- Este de preferat să planificați din timp recuperarea ulterioară la domiciliu și să vă informați prietenii și familia despre cum vă pot ajuta cel mai bine. Gândiți-vă ce alimente veți consuma și dacă trebuie să faceți modificări acasă pentru a vă facilita recuperarea.
- Dacă reveniți la domiciliu în aceeași zi după ce ați fost supus(ă) unei anestezii generale sau ați fost sedat(ă), va trebui să aranjați cu un adult responsabil să vă ducă acasă cu mașina sau cu taxiul și să stea cu dvs. timp de până la 24 de ore. Informații pentru cei care au grijă de o persoană care tocmai a fost supusă unei anestezii generale sau a fost sedată pot fi găsite în broșura noastră *Îngrijirea unei persoane care a fost supusă unei anestezii sau sedări generale*: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation
- Pentru informații despre pregătirea pentru operația de cataractă, vă rugăm consultați broșura noastră *Pregătirea pentru operația de cataractă* ce poate fi găsită pe site-ul nostru: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/cataract

Clinica de evaluare preoperatorie

După stabilirea datei intervenției, este necesar un consult al stării de sănătate. S-ar putea să primiți un scurt chestionar privind starea dumneavoastră de sănătate sau s-ar putea să fiți chemat la o clinică de evaluare preoperatorie. Asistentele medicale conduc de obicei clinica de evaluare preoperatorie, cu un doctor disponibil pentru sfaturi.

Vi se vor pune întrebări detaliate despre starea dumneavoastră generală de sănătate, medicamente, alergii și nivelul dumneavoastră de activitate. Dacă aveți nevoie de orice teste, ele vor fi stabilite la această clinică.

De asemenea, veți fi întrebat despre situația de la domiciliu pentru a se asigura că aveți suficient sprijin după operație. Este important să planuiți cum vă veți descurca la domiciliu după operație și dacă cineva va putea să stea cu dumneavoastră să vă poarte de grijă și să vă ajute cu picăturile pentru ochi. Dacă aveți probleme de vedere la celălalt ochi, acest lucru este deosebit de important. S-ar putea să doriți să mutați mobila pentru a vă fi mai ușor după operație.

Medicația dumneavoastră obișnuită

Personalul clinicii de evaluare preoperatorie va consemna medicamentele pe care le luați. Vă rugăm să aveți cu dumneavoastră o listă sau medicamentele propriu-zise, în cutiile lor. Aici ar trebui incluse orice medicamente fără rețetă sau naturiste pe care le luați.

Majoritatea medicamentelor pot fi luate în regim normal înainte de operație. Cu toate acestea, anumite medicamente sau tablete trebuie oprite în ziua respectivă sau cu câteva zile înainte. Veți primi instrucțiuni despre ce să luați și ce trebuie oprit. Aceste instrucțiuni sunt importante și trebuie urmate cu atenție.

Dacă luați clopidogrel, rivaroxaban, warfarină sau alte medicamente de „subțiere a sângelui” s-ar putea să aveți nevoie de instrucțiuni speciale în ce le privește. Oprirea acestor medicamente poate prezenta riscuri, care ar trebui discutate cu consultantul dumneavoastră. S-ar putea să nu trebuiască să opriți aceste medicamente pentru operația de cataractă.

În ziua intervenției chirurgicale

Ar trebui să primiți instrucțiuni clare pentru a ști dacă și când trebuie să renunțați la consumul de alimente și băuturi.

Dacă nu primiți alte instrucțiuni, ar trebui să vă luați medicamentele obișnuite. Respectați toate instrucțiunile primite privind consumul de alimente și băuturi înainte de anestezie. Puteți să beți apă ca să luați orice tablete de care aveți nevoie.

Dacă aveți o tuse sau o răceală puternică în ziua operației, ar trebui să sunați la secție pentru sfaturi. Operația dumneavoastră ar putea fi amânată.

Vă rugăm aduceți-vă toate medicamentele, tabletele și inhalatoarele cu dumneavoastră pentru ca doctorii și asistentele să le poată verifica.

Întâlnirea cu chirurgul dumneavoastră

Veți fi văzut de chirurgul dumneavoastră de ochi (oftalmolog). Acesta va consulta ochiul care necesită intervenție și va discuta operația cu dumneavoastră. Veți fi rugat să semnați un formular de consimțământ și se va pune un semn în dreptul ochiului care urmează a fi operat.

Întâlnirea cu anestezistul dumneavoastră

În cazul în care un anestezist lucrează cu chirurgul oftalmolog, vă veți întâlni cu acesta și vă va putea răspunde la toate întrebările pe care le aveți despre anestezie.

De asemenea, puteți întâlni asistenți anesteziști, care sunt cadre medicale foarte bine pregătite. Puteți citi mai multe despre rolul lor și despre echipa de anestezie pe website-ul nostru: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/anaesthesia-team

Întrebări pe care ați dori să le adresați anestezistului sau chirurgului

- Cine îmi va administra anestezicul?
- Ați folosit de multe ori acest tip de anestezic?
- Trebuie să mi se administreze un anestezic local?
- Care sunt riscurile acestui tip de anestezic?
- Mă expun la riscuri speciale?
- Cum mă voi simți după aceea?

Pot să primesc ceva care să mă ajute să mă relaxez?

Anestezistul dumneavoastră și ceilalți membri ai personalului din sala de operație sunt foarte obișnuiți să ofere încurajări și să vă ajute să vă relaxați. Se pot administra uneori medicamente sedative. Totuși, acestea pot cauza probleme în timpul operației dacă adormiți iar apoi vă treziți brusc și vă mișcați, sau dacă respirația dumneavoastră încetinește. Vă rugăm să discutați cu anestezistul sau chirurgul despre îngrijorările dumneavoastră. Aceștia pot discuta cu dumneavoastră opțiunile care vă sunt disponibile.

Pentru mai multe informații despre sedare, vă rugăm să consultați broșura noastră *Sedarea explicată* care este disponibilă pe site-ul nostru:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

Ce se întâmplă în continuare?

- Se poate să fiți rugat să vă îmbrăcați cu un combinezon de spital. Unele spitale le permit oamenilor să-și poarte propriile haine. Ar trebui să purtați haine confortabile care sunt largi în jurul gâtului.
- Pentru anumite intervenții, o asistentă de pe secție vă va administra niște picături pentru ochi care să vă dilate pupila (să o mărească). Vederea dumneavoastră va deveni puțin neclară pentru o perioadă.
- Este recomandat să folosiți toaleta înainte să intrați în sala de operație pentru a putea sta nemișcat(ă) în mod confortabil.

- O asistentă vă va însoți către sala de operații cu ajutorul unui pat mobil, al unui scaun cu roțile sau, dacă preferați, puteți merge pe jos.

Personalul din sala de operație vă va întreba câteva lucruri pentru a vă confirma identitatea și intervenția pe care o aveți de făcut. Vor verifica din nou cu dumneavoastră pe care ochi se va face operația și vor verifica formularul de consimțământ.

În camera de administrare a anesteziului

Veți fi așezat(ă) confortabil pe masa de operație. O pernă este adesea plasată sub genunchi pentru a ușura presiunea asupra spatelui și șoldurilor.

Anestezistul poate plasa echipamente cu care să vă monitorizeze:

- **inima:** autocolante pe piept (electrocardiogramă sau EKG)
- **tensiunea arterială:** este posibil să vi se pună pe braț o manșetă pentru măsurarea tensiunii arteriale. Aceasta vă poate măsura tensiunea arterială la fiecare 5 până la 15 minute în timpul operației. Acest lucru vă poate da o senzație de apăsare pe braț
- **nivelul de oxigen din sânge:** vi se va pune o clemă pe deget (pulsoximetru).

Se poate folosi un ac pentru a introduce o canulă (tub subțire din plastic) într-o venă de pe dosul mâinii sau brațului. Aceasta se fixează cu un pansament adeziv. Prin ea anestezistul vă administrează orice medicament de care ați putea avea nevoie.

Echipa de anesteziști va verifica din nou, pentru a confirma, numele dumneavoastră, data nașterii și operația pe care o veți face.

Anestezistul sau chirurgul oftalmolog vă va administra apoi picăturile pentru ochi și/sau injecțiile care vă amortează ochiul.

Efectuarea anesteziei

Va dura Injecția cu anesthetic local?

Acest lucru depinde de fiecare persoană în parte. Pot apărea înțepături, presiune (senzații de apăsare) sau durere, care durează de obicei mai puțin de un minut.

Ce se întâmplă după administrarea anesteziului local?

Ochiul pe care se operează va fi ținut închis pentru ca nimic să nu atingă și să nu deterioreze suprafața ochiului. Personalul medical poate să vă maseze ochiul, să aplice presiune sau să pună o greutate mică pe ochiul închis pentru ca anestheticul să se răspândească uniform.

Cum știu că anestheticul funcționează?

Anestezistul sau chirurgul oftalmolog vă va verifica ochiul pentru a se asigura că acesta este amorțit. Este posibil să vi se ceară să priviți în diferite direcții pentru a fi evaluate efectele anesteziului. După ce aceștia se asigură că anestheticul funcționează bine, veți fi dus(ă) în sala de operație.

Ce se întâmplă în sala de operație?

- Monitoarele pentru inimă și puls vor fi reatașate.
- Asistenta medicală va verifica dacă stați confortabil.
- Echipa chirurgicală va efectua o nouă verificare pentru a confirma datele dumneavoastră și pentru a se asigura că toate echipamentele sunt corecte.
- Un membru al personalului se poate oferi să vă țină de mână pe toată durata operației.
- Un cearșaf chirurgical steril va fi așezat pe fața dumneavoastră ca un cort, pentru a menține curată zona din jurul ochiului. Cearșaful va avea o gaură prin care chirurgul să poată interveni asupra ochiului dumneavoastră.
- Un tub poate fi plasat sub cearșaful chirurgical, care va sufla aer proaspăt/oxigen în jurul gurii și al nasului. Acest lucru vă va ajuta să vă simțiți confortabil în timpul operației.

Zona din jurul ochiului va fi curățată cu un lichid rece. În timpul operației se folosește apă pentru a menține ochiul umed. Deși se acordă o atenție deosebită pentru a împiedica scurgerea apei pe partea laterală a feței, uneori acest lucru este dificil de evitat.

Pot să vorbesc în timpul operației?

Este mai bine să nu vorbiți în timp ce chirurgul vă operează ochiul, cu excepția cazului în care acesta vă pune o întrebare. Dacă vă mișcați fața ați putea afecta operația. Dacă doriți să spuneți ceva, este mai bine să fluturați mâna și chirurgul oftalmolog se va opri din operație pentru ca dumneavoastră să puteți vorbi.

Ce voi auzi?

Îl veți auzi pe chirurg vorbind cu echipa chirurgicală în timpul operației. Echipamentele din sală pot scoate diverse sunete. Este posibil ca monitorul cardiac să emită un ton sonor, ca un „bip”. Unele aparate au o voce feminină care citește mesaje din când în când. Aceasta are rolul de a informa chirurgul cu privire la schimbarea parametrilor. Dacă chirurgul dorește să faceți ceva, de exemplu să ridicați puțin bărbia, vi se va adresa pe nume. Dacă nu vă este rostit numele, nu trebuie să răspundeți.

Voi vedea ceva?

De obicei, puteți vedea lumini strălucitoare; este posibil să vedeți unele mișcări în timpul operației. Acest lucru depinde de fiecare persoană în parte. Nu veți putea vedea niciun detaliu, iar lucrurile pot părea neclare.

Ce altceva se va mai întâmpla?

Chirurgul operează cu instrumente fine care ajung în interiorul ochiului dumneavoastră. Ochiul nu este scos din poziția sa normală.

Voi simți durere în timpul operației?

Veți fi conștient(ă) de faptul că doctorul chirurg lucrează; de obicei, se simte și o anumită senzație de atingere și de presiune. Totuși, nu ar trebui să simțiți nicio durere.

Dacă simțiți disconfort sau durere, trebuie să îl anunțați pe chirurgul dumneavoastră, pentru ca acesta să vă poată administra mai mult anestezic local, dacă este necesar.

Ce se întâmplă dacă clipesc?

O clemă mică menține deschisă pleoapa ochiului pe care se operează. Acest lucru înseamnă că puteți, în continuare, să clipiți cu celălalt ochi. Dacă nu vă mișcați capul, este în regulă să clipiți.

Ce se întâmplă dacă vreau să mă mișc, să tușesc, să-mi curăț gâtul sau să mă scarpin în nas?

Ar trebui să stați destul de nemișcat(ă), într-un mod relaxat. Trebuie să avertizați chirurgia prin fluturarea mâinii înainte de orice mișcare semnificativă (inclusiv tusea, scărpinatul sau răsucirea pentru a vă ajusta poziția). Chirurgul se va opri pentru ca dumneavoastră să vă puteți mișca în siguranță.

Ce se întâmplă dacă adorm în timpul operației?

Este foarte important să rămâneți treaz pe tot parcursul operației deoarece mișcarea bruscă generată de trezire poate conduce la rănirea involuntară a ochiului. Chirurgul va verifica constant dacă sunteți treaz și dacă vă simțiți bine. De asemenea, veți fi anunțat dacă nu aveți voie să vă mișcați absolut deloc.

Eu am o vezică iritabilă. Cum se procedează în cazul în care trebuie să merg la toaletă?

Este extrem de important să vă goliți vezica înainte de a fi condus în sala de operație. În cazul în care trebuie să mergeți obligatoriu la toaletă și nu vă puteți abține, vă rugăm să înștiințați personalul din sala de operație pentru ca cineva să vă ajute în acest sens.

Există posibilitatea să resimt durere în timpul operației?

Da. Se poate întâmpla ca în timpul unor operații efectul anesteziei să dispară. Oricând simțiți disconfort sau durere trebuie să anunțați chirurgia.

Cât durează operația?

Majoritatea operațiilor durează între o jumătate de oră și o oră. Unele operații pot dura însă până la două ore. Chirurgul vă va informa cu privire la durata estimativă a operației.

Aș putea utiliza aparatul auditiv în timpul operației?

Se obișnuiește să se scoată aparatul auditiv de pe partea cu ochiul care urmează să fie operat, deoarece poate intra apă în ureche iar aparatul auditiv poate fi deteriorat și poate începe să producă diverse zgomote. Puteți utiliza aparatul auditiv de pe partea opusă.

După operație

O asistentă vă va transporta înapoi în salon într-un scaun rulant. Ochiul operat va fi amortit încă două sau trei ore, deși uneori efectul anesteziei poate dura chiar mai mult.

Ați putea avea ochiul acoperit cu un pansament până a doua zi, cu scopul de a-l proteja și de a împiedica frecarea în timpul somnului. După scoaterea pansamentului există posibilitatea să vedeți dublu timp de câteva ore.

Când pot să încep să mănânc și să beau?

Puteți începe să mâncați și să beți când ați ajuns înapoi în salon.

Când mă pot întoarce acasă?

Puteți pleca acasă după ce începeți să vă simțiți mai bine, și ați mâncat și ați băut ceva.

În cazul în care vi s-a administrat anestezie generală, o persoană adultă ar trebui să vă ducă acasă cu mașina sau cu un taxi. Nu ar trebui să aveți în grijă copii timp de 24 de ore și ar fi bine să țineți cont de sfaturile din broșura de mai jos.

Informații pentru persoanele care au grijă de o persoană căreia i s-a administrat anestezie generală sau a fost sedată se regăsesc în broșura noastră *Îngrijirea unei persoane care a fost supusă unei anestezii sau sedări generale* disponibilă pe pagina noastră de Internet: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

Asistenta din salon vă va comunica medicamentele pe care trebuie să le luați și vă va oferi o listă cu instrucțiuni scrise. După operație s-ar putea să vi se administreze picături oftalmice pentru a reduce inflamația (umflătura) și pentru a preveni infecția. În cazul în care este necesar să reveniți la clinică pentru un control, veți fi înștiințat.

Voi avea dureri?

După ce dispare efectul anesteziei este posibil să aveți dureri din cauza operației. S-ar putea să fie necesar să luați un analgezic, precum paracetamolul.

Dacă aveți dureri mari vă rugăm să sunați la numărul trecut pe documentele dumneavoastră deoarece acest lucru nu este normal și poate semnala o problemă.

Trebuie să am o grijă deosebită cu ochiul operat?

- Trebuie să evitați să vă frecați ochiul.
- Trebuie să vă protejați ochii (în special când bate vântul) pentru ca să nu vă intre ceva în ochi.
- Trebuie să evitați să ridicați greutăți, să faceți exerciții grele sau să înotați pentru o perioadă de timp, după cum veți fi sfătuit și de către echipa care se va ocupa de dumneavoastră.
- În cazul în care aveți probleme cu vederea sau aveți dureri la ochiul operat ar trebui să contactați de urgență spitalul și să solicitați sfaturi în acest sens.
- Evitați să folosiți lentile de contact înainte de a discuta cu medicul dumneavoastră.

Depunem toate eforturile pentru a păstra informațiile din acest prospect exacte și actualizate, dar nu putem garanta acest lucru. Nu ne așteptăm ca aceste informații generale să ofere răspuns la toate întrebările pe care le-ați putea avea sau să trateze tot ceea ce poate fi important pentru dvs. Trebuie să discutați cu privire la opțiunile dvs. și orice preocupări aveți cu echipa dvs. medicală, utilizând acest prospect ca ghid. Prospectul nu trebuie considerat un sfat medical. Nu poate fi utilizat în scopuri comerciale sau de afaceri. Pentru precizări legale complete, vă rugăm să faceți clic aici (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/romanian).

Toate traducerile sunt furnizate de comunitatea de traducători Translators Without Borders (Traducători fără frontiere). Calitatea acestor traduceri este verificată pentru a obține traduceri cât mai exacte, dar există riscul de inexactități și de interpretare greșită a unor informații.

Așteptăm părerea dumneavoastră

Așteptăm sugestiile dumneavoastră pentru a îmbunătăți această broșură.

Dacă aveți comentarii cu privire la broșură vă rugăm să le transmiteți la adresa: patientinformation@rcoa.ac.uk

Colegiul Regal al Anesteziștilor

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

A cincea ediție, februarie 2020

Această broșură va fi revizuită după o perioadă de trei ani de la data publicației.

© 2020 Colegiul Regal al Anesteziștilor

Această broșură poate fi copiată în scopul producerii de materiale informaționale pentru pacienți. Vă rugăm să citați sursa originală. Dacă doriți să folosiți o parte din broșură într-o altă publicație, trebuie să specificați sursa în mod adecvat și să eliminați siglele, mărcile și imaginile. Pentru mai multe informații vă rugăm să ne contactați.